

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Jana Vyklického a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobkyně: **PhDr. S. Š.**, zastoupené Mgr. Janou Šetřilovou, advokátkou se sídlem Pod Harfou 938/60, Praha 9, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 6. 2012, č.j. X, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 7. 2013, č. j. 34 Ad 37/2012 - 38,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 7. 2013, č. j. 34 Ad 37/2012 - 38, **se p ř i z n á v á odkladný účinek.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 5. 6. 2012, č.j. X, žalovaná (dále „stěžovatelka“) zamítla námitky žalobkyně a potvrdila napadené rozhodnutí o výši invalidního důchodu žalobkyně od 1. 1. 2010 a o zamítnutí její žádosti o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu.

Rozhodnutí stěžovatelky napadla žalobkyně správní žalobu, kterou Krajský soud v Brně (dále „krajský soud“) uznal důvodnou a napadené rozhodnutí zrušil rozsudkem ze dne 18. 7. 2013, č. j. 34 Ad 37/2012 - 38.

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka kasační stížnost. Současně s ní podala návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Návrh odůvodnila úvahou, že v případě, kdy by Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu, jímž bylo její rozhodnutí zrušeno, dostala by se věc do stadia nového posuzování žaloby krajským soudem, který by, vázán právním názorem kasačního soudu, mohl o návrhu žalobkyně rozhodnout opačně. V důsledku toho by původní (nyní posuzované) správní rozhodnutí „obživlo“, aniž by došlo ke zrušení v mezidobí případně vydaného dalšího správního rozhodnutí. Tím by však nastala situace, kdy by vedle sebe existovala dvě opačná správní rozhodnutí o téže věci. Takový stav považuje stěžovatelka za nežádoucí a procesními instituty prakticky neřešitelný. Domnívá se, že rozhodnutí o původní žalobě by tak ztratilo smysl, což vede k naplnění pojmu „nenahraditelné újmy“, jejíž vznik je jednou z podmínek přiznání odkladného účinku.

Žalobkyně se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřila.

Kasační stížnost nemá podle § 107 s. ř. s. odkladný účinek, avšak Nejvyšší správní soud jej může na návrh stěžovatele přiznat; přitom užije přiměřeně ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. „*Soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*“

V dané procesní situaci navíc přiměřeně platí závěry vyslovené v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49, publikované pod č. 1255/2007 Sb. NSS, kde rozšířený senát uvedl: „*S ohledem na postavení správního orgánu v systému veřejné správy bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k jeho žádosti vyhrazeno zpravidla ojedinělým případům, které zákon opisuje slovy o nenabratelné újmě.*“ V uvedeném rozhodnutí zdejší soud nastínil i typické příklady, které by odůvodňovaly přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podané správním orgánem. Ty však se situací v posuzované věci nekorespondují.

Za důležitý je pro posuzovanou věc nutné označit názor, reprezentovaný rovněž shora citovaným usnesením tohoto soudu z 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49, že zruší-li krajský soud rozhodnutí správního orgánu, je povinností správního orgánu pokračovat v řízení a řídit se přitom závazným právním názorem vyjádřeným v pravomocném soudním rozhodnutí, bez ohledu na to, zda je ve věci podána kasační stížnost. Takovým postupem se totiž, kromě jiného, správní orgán vyhne i obvinění z nečinnosti a případným procesním důsledkům, které by z toho mohly vyplynout.

Rozšířený senát v uvedeném rozhodnutí poukázal rovněž na možné negativní aspekty, které mohou nastat v souvislosti s přezkumem rozsudku krajského soudu, jímž bylo zrušeno správní rozhodnutí, na základě kasační stížnosti podané správním orgánem. Na mysli měl rozšířený senát především stav, jenž byl stěžovatelkou v návrhu namítán, kdy vedle sebe mohou existovat dvě opačná rozhodnutí v téže věci. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu připustil, že takový případ lze řešit přiznáním odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Právě výše popsaná problematická situace je důvodem, pro který stěžovatelka navrhuje kasační stížnosti přiznat odkladný účinek. Mohlo by se totiž stát, že stěžovatelka v mezidobí vydá nové rozhodnutí, na jehož základě dojde ke zvýšení invalidního důchodu žalobkyně. Následně vydá Nejvyšší správní soud rozsudek, kterým bude rozsudek krajského soudu zrušen a nyní posuzované správní rozhodnutí, kterým byl potvrzen názor, že se invalidní důchod zvyšovat nemá, obživne. Budou tak existovat dvě opačná rozhodnutí, která budou mít přímý vliv na výši invalidního důchodu žalobkyně. Takový jev by byl značným zásahem do právní jistoty účastníků řízení a jedinou možností, jak mu předejít, je přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Na tomto místě je vhodné poznamenat, že v případě zjištění, že byl důchod vyplácen v nižší částce, má ten, jemuž důchod náleží, nárok na doplacení rozdílu [k tomu srov. § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění]. Nemůže tedy dojít k tomu, aby přiznáním odkladného účinku byla žalobkyně o část důchodu, který by ji mohl náležet, připravena.

Na závěr je důležité zdůraznit závěr plynoucí z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76: „*Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku žalobě a o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou svou podstatou rozhodnutími předběžné povahy a nelze v nich předjímat rozhodnutí o věci samé. Proto nelze při rozhodování podle § 73 odst. 2 a § 107 s. ř. s. vždy učinit jednoznačný (konečný) závěr, že správní rozhodnutí má za následek újmu pro žalobce či stěžovatele.*“ Nejvyšší správní soud proto ani v tomto rozhodnutí žádným způsobem nepředjímá rozhodnutí ve věci. Smyslem přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je tedy, v souladu s výše

pokračování

citovaným rozhodnutím rozšířeného senátu, nepochybný veřejný zájem na předcházení existence vedle sebe stojících a přitom v principu opačných rozhodnutí stěžovatelky, s negativním dopadem na právní jistotu účastníků. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že právě tento nežádoucí stav vyvolává v dané věci riziko ohrožení principu právní jistoty a současně představuje nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout žalobkyni či jiným osobám. Jinými slovy, právě přiznání odkladného účinku kasační uvedená rizika odstraní a umožní bez obav vyčkat meritorního rozhodnutí o kasační stížnosti.

Vzhledem k výše uvedeným důvodům Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. tak, že kasační stížnosti stěžovatelky proti rozsudku krajského soudu přiznal odkladný účinek.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. října 2013

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu